

ALLE SKAL KØRE MED CYKELHJELM - debat

Fag: Dansk

Tidsforbrug: ca. 2 x 45 min.

Om unge og hjelme

Med cykelhjelme kan seks ud af ti hovedskader undgås. Argumentet er slående – men det preller af på mange børn og specielt unge mennesker. Hvorfor? Undersøgelser viser, at børn og unge tit overvurderer, hvad de kan i trafikken. ”Jeg har da styr på at cykle,” kunne et argument være. Oven i det kæmper hjelmen med sit image: De større børn dropper hjelmen, fordi det ikke er cool at køre med den. Men i Alle Børn Cykler giver det ekstra point at køre med hjelme, så her er måske en lejlighed til at motivere flere til at spænde hjelmen?

Antallet af cykelulykker stiger ved 10-11-års-alderen. Alligevel smider mange cykelhelmen i netop den alder. Måske for at ligne de voksne? Hvis man styrter på cyklen med 20 km/t, rammer man asfalten med en kraft, der svarer til $\frac{1}{2}$ ton. Det svarer til at få en hest i hovedet.

Så mange spænder hjelmen:

Under 10 år: 67 ud af 100

11-15 år: 22 ud af 100

16-25 år: 6 ud af 100

26-60 år: 11 ud af 100

Kilde: Rådet for Sikker Trafik. www.sikkertrafik.dk

Forklar eleverne, at de nu skal forestille sig, at de skal lave et debatprogram til fjernsynet, hvor de skal kunne argumentere og diskutere problemstillingen om, hvorvidt alle skal køre med cykelhjelme eller ej. Altså skal der arbejdes med at udtænke og nedskrive argumenter og løsningsforslag for og imod. I den afsluttende debat skal de være opmærksomme på, at de skal kunne følge op på andres udsagn (bede dem om at uddybe, spørge yderligere ind til mv.) og dermed indgå aktivt i en debat.

Forklar eleverne, at en debat ikke handler om, hvem der i sidste ende får ret – men at de skal betragte det som et forum, hvor man har mulighed for at fremsætte sine idéer og argumenter, som i sidste ende vil kunne ændre noget for den seer, som er vidne til udsendelsen.

Lav først en hurtig undersøgelse af, hvordan eleverne forud for arbejdet og debatten stiller sig til problemstillingen. Fysisk placerer eleverne sig i to grupper – den ene for, den anden imod.

Nu deler læreren klassen i to – uafhængig af holdning til problemstillingen. Tilstræb at kønsfordelingen på de to hold er nogenlunde ligelig.

Udnævn en ordstyrer og en sekretær på hvert hold. Eleverne har nu 30 minutter til at løse følgende opgave i grupperne:

- Det ene hold skal oprette en liste med argumenter for:

1. Hvorfor er det nødvendigt og en fordel, at alle bruger hjelme, når de cykler?
2. Hvilke løsningsforslag har gruppen til, at projekt "Alle kører med cykelhjelme" skal kunne lykkes?

- Det andet hold skal oprette en liste af argumenter imod:

1. Hvorfor det er naturligt og dermed i orden, at unge og voksne ikke bruger cykelhjelme?
2. Hvad er argumenterne imod, at projekt "Alle kører med cykelhjelme" nogensinde vil lykkes?

Ordstyreren sørger for, at alle på skift kommer til orde i gruppen. Indledningsvist afholdes en brainstorm i gruppen på problemstilling 1, hvor hver enkelt elev har ½-1 minuts taletid. Her forsøger den enkelte elev at besvare problemstillingen.

Efter brainstorm-runden skal idéerne omformuleres til egentlige argumenter, og gruppens sekretær skriver dem i samarbejde med gruppens deltagere ned på debataarket.

Efterfølgende arbejder gruppen på samme måde med problemstilling 2.

Grupperne skal nu aftale, hvordan de vil gribe opgaven an. Hvilke synspunkter og argumenter vil de fremføre først? Er der gode argumenter, som med fordel kan gemmes til lidt senere i debatten? Hvem skal stå for at fremføre hvilke synspunkter og argumenter?

Krav: Alle skal komme til orde – også i debatten!

Afslutningsvist afholdes debatten. I forhold til den videre bearbejdelse og de danskfaglige mål kan det være en fordel at optage den i lyd eller lyd/billede. Den må tage 10 minutter. Læreren er studievært.

Danskfaglige mål:

Fremstilling:

- Planlægning
- Forberedelse
-

Kommunikation

- Dialog

FOKUS PÅ DET GODE ARGUMENT

Fag: Dansk

Tidsforbrug: ca. 2 x 45 min.

Materialer: Lydoptagelse eller lyd- og billedoptagelse af elevernes debat om cykelhjelme

Denne opgave bygger videre på ”Debatprogrammet: Alle Skal køre med cykelhjelme – eller hvad?” ovenfor.

I evalueringen af debatten skal eleverne se/høre optagelsen af denne. Med fingeren på pauseknappen stoppes der undervejs.

Der sættes fokus på:

- De gode argumenter – både for og imod – de noteres på tavlen. Hvorfor er de gode?
- De gode eksempler på at forholde sig analytisk til andres mundtlige fremstilling ved at spørge relevant og uddybende ind til modpartens synspunkter og konklusioner.

Eleverne har været debattører – men nu også seere. Har udsendelsen formået at flytte dem holdningsmæssigt?

Eleverne skal nu ligesom inden arbejdet fysisk placere sig i rummet i to grupper - den ene for, den anden imod. Står de det samme sted som før? Hvorfor/hvorfor ikke?

Den enkelte elev skal nu udvælge en række personlige argumenter for, hvorfor de synes eller ikke synes, de personligt skal cykle med hjelm. Besvarelsen skal være i punktform og have overskriften: ”Derfor cykler jeg med cykelhjelme...” eller ”Derfor vælger jeg ikke at cykle med cykelhjelme...”.

Eleverne læser deres argumenter op for hinanden.

Besvarelserne, der ikke bærer navn, lamineres eventuelt og hænges op et synligt sted på skolen.

Her vil besvarelserne kunne læses og bruges af andre klasser som diskussionsgrundlag og være eksempler på forskellige holdninger i samfundet til brugen af cykelhjelme.

Danskfaglige mål:

Fremstilling:

- Planlægning
- Forberedelse

Kommunikation

- Dialog

Forfatter: Anne Hindkjær, Udeskolelærer